

**GIDA SEKTÖR
SORUNLARI VE ÇÖZÜM
ÖNERİLERİ RAPORU
ERZURUM-2016**

GİRİŞ

Dünya nüfusunun artmasına bağlı olarak gıda ihtiyacının karşılanması önemli sorun haline gelmektedir. Bu doğrultuda gıda sektörünün geniş bir etki alanına sahip olması nedeniyle, tarım politikaları, ülkenin siyasal, ekonomik ve sosyal politikalarının en önemli parçasını oluşturmaktadır.

Gelişmekte olan ülkelerde nüfus artışına bağlı olarak tarım ürünleri talebinin artması ve gıda fiyatlarının yükselmesine neden olmaktadır. Bu durum ülkelerin ihtiyaçlarını karşılama da artan bir tehdit oluşturmaktadır.

Tüm dünyada bilişim ağlarının ilerlemesine yönelik çalışmaların yapılması tarım faaliyetlerinin geri plana itilmesinin doğurduğu tehlikeler yeniden gündeme getirilmeye başlanmıştır. İnsanın hayatını devam ettirmesi ve sağlıklı yaşaması için teknolojik edinimler ötelenebilir ancak temel besin kaynakları olmadan yaşanamayacağı bilinmektedir. Bu durum dünyanın varoluşundan beri tüm insanlar bunun için çaba göstermektedir. Türkiye ekonomisinde çok önemli bir yere sahip olan gıda sanayinin büyümesi ve rekabet gücünün artırılması tarım sektörünün gelişmesi ile yakından ilgilidir. Tarımsal üretimin gelişmesi, dünya pazarı ile rekabet edecek fiyat ve kalitedeki ürün yetiştirilmesi gıda sanayinin geliştirilmesine olanak sağlayacaktır. Bu durum ise tarım sektöründe politika değişikliklerini zorunlu kılmaktadır. Bu rapor Erzurum ilinde tarım/gıda sektör sorunlarını ele alarak çözüm önerileri sunulmaya çalışılmıştır.

Erzurum İlinde Gıda Sektör Sorunları ve Çözüm Önerileri

Erzurum ilinde gıda sektörünün il ekonomisine katkısının artırılması için bazı sorunların ortadan kaldırılması gerekmektedir. Konu ile ilgili olarak bazı verilerden de yararlanılarak, sorunlar belirlenip çözüm önerileri sunulmuştur.

Tablo 1. Erzurum Tarım Alanlarının Dağılımı ve Üretim Miktarı

	Alan *	2015 üretim (ton)*
Tarla Bitkileri	2.489.372	2.021.214
Meyve ve uzun ömürlü bitkiler	16.024	22.799
Sebze	8.849	26.365

Kaynak: TÜİK

Tablo 2. Tarla Ürünleri Verileri

	2002 üretim (ton)	2015 üretim (ton)
Buğday	215.567	196.829
Şekerpancarı	194.818	100.693
Arpa	141.889	66.094
Patates	118.253	83.490

Tablo 3. Meyvecilik Verileri

	2002 üretim (ton)	2015 üretim (ton)
Elma	4.580	5.993
Dut	2.457	5.921
Armut	1.544	1.956
Vişne	918	1.125

Tablo 4. Sebze Üretim Verileri

	2002 üretim (ton)	2015 üretim (ton)
Lahana	10.428	7.676
Domates	3.025	5.823
Salata	4.045	5.228
Fasülye	3.809	2.627
Soğan	2.076	802

- Organik ürün üretimi ve pazarlanmasının yaygınlaştırılması: Organik tarımın ilimizde geliştirilmesi ve yaygınlaştırılması için ilimizde yer alan kurum kuruluşların koordinasyonu sağlanmalıdır. Çiftçiler arasında organik tarım yaygınlaştırılması için üreticilerin ulusal ve uluslararası etkinliklere dahil edilmelidir.
- Organik tarım altyapısının iyileştirilmesi: İlde yetiştirilen organik ürün potansiyelinin değerlendirilerek, özel sektör teşvik edilmelidir.
- Seracılık faaliyetlerinin geliştirilmesi: İlimizde seracılık yapılabilecek yerler olup, bu durumu kullanarak kendilerine gelir sağlayan çiftçilerimiz mevcuttur. Ancak seracılık faaliyetlerinden daha etkin yararlanılması ve üretime dahil edilmesi için bu tarıma uygun olan arazilerin tespit edilerek üretime açılması

sağlanmalıdır. Bu üretimle uğraşan çiftçilere uygun teşvik sağlanarak kalıcı seralar oluşturulmalıdır. Bu seralar için yapılacak projelere finansal kuruluşlarca desteklenmesi sağlanmalıdır.

- Pazarlama ve Depolama: İl bazında miktar olarak en fazla tüketilen ürünler belirlenerek pazar büyüklüğü tahmini yapılmalıdır. İlimizde üreticilerin ürettikleri ürünleri pazarlayabilecekleri bir alan oluşturularak tüketicilerin bu ürünlere ulaşması sağlanmalıdır. Bu pazarlamanın yapılmasını sağlayacak kurum/kuruluşların belirlenmesi önemlidir.

İlimiz için önemli olan patatesin muhafaza şartlarının yetersiz olması, depo edilebilir sertifikalı tohum üretiminin olmamasına sebebiyet vermektedir. Bu sorunun çözümü için soğuk hava depolarının sayısı artırılabilir. Daha önce belirlenmiş olan patates tohumluk deposu çalışmalarının bir an önce bitirilmesi sağlanmalıdır. Yağlık ayçiçeği üretiminin teşvik edilmesi ve alıcı kuruluşların sağlanması gerekmektedir.

- Altyapı makine ekipman: Öncelikle kurumların vermiş olduğu finansal desteklerin tanıtım ve duyuruların etkili şekilde yapılması gereklidir. İlimizde silaj tekniğini kullanma oranı oldukça düşük olduğundan üretici bilgilendirilmelidir. Bu kapsamda ilimizde makineleşme artırılmalıdır. Meyve ve sebze üreticilerinin eksikliklerinin giderilmesi için saha çalışmaları yapılarak, teknik destek sağlanmalıdır.
- Gıda güvenliği: Gıda işletmecisi, ürettiği, işlediği veya dağıtımını yaptığı gıdanın gıda güvenliği şartlarına uymasından sorumlu tutulmaktadır. Bu nedenle üreticinin gözünü korkutmadan gıdanın güvenliğini de sağlamaya yönelik yasal mevzuatlar kabul gören yaklaşımlarla uyumlu hale getirilmelidir. Bu kapsamda küçük ve orta ölçekli gıda işletmelerini de korumak amacıyla gıda sektörünün gelişmesi adına modern teknolojinin kullanıldığı hususların değerlendirilmesi önem arz etmektedir. Çünkü gıda konusunda bilimsel ve teknolojik gelişmelerin takip edilmemesi önemli bir eksikliktir.